

Begrijp je wat je leest?

Vorige week was het Pinksteren, het feest van de geest. Vandaag, een week later, viert de christelijke gemeenschap over de hele wereld triniteit, drie-eenheid van God. Wij hebben daarbij twee verhalen gelezen: het verhaal van Mozes in de woestijn en de lezing uit het boek handelingen met de vraag: *begrijp je wat je leest?*

Wat er daarstraks gelezen is, begreep u dat? Dat verhaal over Mozes? Wat heeft u dan begrepen? Hoe komt het dat u in staat bent te begrijpen?

Toen we het honderd-en-tien jarig bestaan van het katholiek ignatiusgymnasium gingen vieren was Huub Oosterhuis gevraagd om mee te denken. Een van de eerste vragen die wij hem stelden was: wat zou een katholieke school kinderen in deze tijd mee moeten geven? Hij hoefde er niet lang over na te denken: “je moet die kinderen leren lezen. Leren lezen! En wel: zichzelf, de ander, de wereld. En dat kun je heel goed doen door ze de bijbel te leren lezen”.

Begrijpt u wat hij daarmee wil zeggen? Hoe heeft u leren lezen. Wie heeft u leren lezen? Wat heeft u gelezen in uzelf, in de ander, in de wereld?

Om het verhaal van Mozes te verstaan in al zijn volheid zouden we met elkaar het hele verhaal vanaf zijn geboorte tot zijn dood moeten lezen. Het staat prachtig beschreven in het boek exodus, en er is ook een prachtige film over gemaakt: the Prince of Egypt. Die titel is te verklaren doordat hij opgroeide aan het hof van de Farao. Dezelfde farao die had bevolen dat alle joodse jongetjes moesten worden doodgemaakt, omdat het volk uit Israel te talrijk werd. Men was bang van dit volk, bang voor de vreemdelingen met een andere godsdienst. Sommige verhalen zijn van alle tijden. ..

Mozes was een verbindingsfiguur. Hij groeide door een wonderlijk toeval op aan het hof, en kwam er op een gegeven moment achter dat hij bij die Hebreeërs hoorde. Hoe meer hij dat voelde en besepte hoe meer hij zich met hen ging identificeerde, en zich ook in een situatie mengde. Een beetje onstuimig blijkbaar, zoals jonge mannen dat kunnen: hij sloeg de Egyptenaar die een Hebreeër had geslagen per ongeluk dood. Een dag later bleek dat het nieuws zich verspreid had, en dat hij beter kon vluchten. Zo kwam hij in de woestijn terecht, bij Jethro en zijn dochters, vooral Sippora. Ver weg in de woestijn, tijdens het hoeden van de schapen had hij deze ervaring bij het braambos. Er wordt wel gezegd dat hier zijn identificatie met zijn volk en haar God volledig werd. De God van de Hebreeërs komt in volle kracht van binnen uit en van

buitenaf onontkoombaar naar hem toe, waarop hij niet anders kan dan het tegemoet gaan. Daaruit openbaart zich het groot visioen over zijn leven en dat van zijn volk. Begrijpt u mij nog?

Die God zegt: trek je schoenen uit, want de grond waar je op staat is heilige grond. Ik lees daar: precies daar waar je staat in het leven, daar kun je de stem van God verstaan. Die plek is bijzonder. Dat kan zijn je thuisplek, de buurt, je werk. Precies daar waar je aan de aarde, de wereld raakt, trek daar je schoenen uit, maak contact zonde voorbehoud.

En 'kom niet te dichtbij'? Wat leest u daar in? Moeten we voor deze God bang zijn? Is het een afstandelijk fenomeen? Of moeten wij vooral op onze plek blijven in plaats van zelf god te worden? Moeten wij het vuur dat in ons brandt wel blijven aanschouwen en proberen te verstaan, maar niet denken dat we het helemaal snappen? Het blijft iets van de andere zijde.

God spreekt via een engel, via een vuur in een braambos. Wanneer had u een ervaring van een braambos, van diep geraakt zijn, uw leven als iets heiligs te ervaren? Een opdracht voelen of weten?

De leerling Filippus liet zich sturen door de geest. Wat is dat? Waarom kwam hij op het pad van deze eunuch? Waarom wordt het verhaal verteld over een eunuch, een ontmande, die nog vreemdeling is bovendien.

Mensen die ter zake kundig zijn zeggen dat hiermee teruggegrepen wordt op een aantal oudtestamentische verhalen. En dat voor de goede verstaander duidelijk is dat deze man (?) teleurgesteld uit Jeruzalem komt. Ontmande mannen mogen immers het tempel terrein niet betreden. Hij werd buitengesloten!

Maar hij volhardde in het zoeken naar het geloof, en las in het boek met de profetieën van Jesaia. Hij vraagt zich af over wie het gaat als er gezegd wordt dat hij als een lam naar de slachtbank wordt geleid. Als Filippus hem vraagt begrijp je wat je leest (kunt u zich voorstellen dat u dat aan iemand vraagt die in de trein de bijbel zit te lezen?) antwoordt hij 'Nee, hoe zou dat kunnen als niemand mij uitleg geeft'. Het verstaan van de bijbel gaat in de joodse traditie altijd in gesprek met elkaar, vanuit het eigen leven proberen te verstaan wat er geschreven staat. Dat doen wij ook hier.

Hier vindt een bijzondere ontmoeting langs de weg plaats waar de vraag van de eunuch bijzonder aansloot op het evangelie waar Filippus van getuigde.

Zijn leven had geen toekomst, hij zou geen kinderen hebben. En ook in de tempel was hij buitengesloten. In het verhaal over Jezus sterven en verrijzen hoort de eunuch iets dat hem ook raakt. Dat er voor zorgt dat hij zijn leven niet langer als eindig en zinloos hoeft te zien. Een nieuw inzicht, een nieuw leven opent zich voor hem. En dat gesprek 'stroomde', en wel zo dat de eunuch, een buitenstaander, een vreemdeling, een ingewijde werd, die zich ook wilde laten dopen. Hij heeft in het gesprek met Filippus iets ervaren. Dopen is ook nieuw

leven krijgen, leven in de Geest, gereinigd worden zodat we weer mens zijn naar gods beeld, zoals in de oorsprong bij de schepping van de eerste mens.

Onmiddellijk na het gesprek staat hij weer op eigen benen, want Filippus blijkt verdwenen. Hij zal er op zijn eigen plek in het leven mee aan de slag moeten gaan. Dat zal wel lukken, want hij is vol vreugde. *Begrijpt u wat hier over u staat?*

Tot slot: de drie-eenheid is eigenlijk een heel eenvoudig denkmodel.

Eén: Men wil er mee zeggen dat God niet alleen maar eenvoudig ver weg afstandelijk in de hemel zit te wachten , maar dat onze God een God is die betrokken is op zijn schepping. Tegen Mozes zal hij zeggen: ik heb het lijden van mijn volk in Egypte gezien. Een God met compassie.

Twee: Met die stem van compassie spreekt hij in ons hart. In ons wil dat tot handelen komen. Dat is de zoon: God verschijnt, komt aan het licht in mensen. Jezus heeft ten volle laten zien wat het betekent om dat zoonschap of dochterschap te vervullen.

Drie: Het vuur van de passie is gericht op een visioen van vrede en gerechtigheid waar wij naar verlangen. Telkens ontstaan er situaties waarin wij ons beroepen voelen om op te komen voor de vreemdeling, de zwakke, de arme ,de oude, de zieke, en daarmee het leven te heiligen. Dat is de geest. Overal waar mensen zich geroepen voelen om te handelen naar de geest die al zichtbaar is geworden in de zoon, daar wordt een mens ook mens naar Gods beeld en gelijkenis.

Op deze drie manieren gebeurt God. Maar hij is één. Er zijn geen drie goden, of honderd voor nodig. Als ik vanuit dat denkmodel naar de wereld kijk, dan steunt mij dat in de hoop dat er een wereld komen zal waarin niet de machtige de onmachtige onderdrukt, waarin niet de angst voor de ander overheerst, waarin relaties ontstaan waarin mensen elkaar helpen te groeien. En overal waar dat nu al gebeurt mag ik geloven dat dit deel uitmaakt van een grote macht die uiteindelijk alomvattender is dan de tegenkracht. De menselijke gestalte van Jezus laat mij zien waar het in essentie om gaat: dat liefde sterker is dan de dood. Deze plek waar wij staan is een goede plek, een heilige plek, een plek om te heiligen door oog te hebben voor elkaar, brood en liefde te delen en elkaar vrede te wensen.

Begrijpt u wat u leest? Hoe zou dat kunnen als er niemand is die uitleg geeft? Als wij niet samen de schrift openen, de schrift van de bijbel en de schrift van ons eigen leven!

Voorbeden

Voor de mensen die het voor het zeggen hebben in onze samenleving. Dat zij de werkelijkheid lezen in al haar dimensies, oog hebben voor degenen die het minst hebben. Laat ons bidden

Voor de kinderen, dat er mensen zijn die hen leren lezen, die de wereld begrijpelijk maken en recht doen, zodat zij leren om te leven vanuit vertrouwen, en niet vanuit angst. Laat ons bidden.

Voor onze dierbare overledenen, in het bijzonder voor Petrus Ramdayal bidden wij om *de rust in de hemelse sferen*, en *troost en sterkte* voor de *achtergebleven* kinderen en kleinkinderen.

Voor onszelf. Dat onze ogen open blijven, onze aandacht alert voor wat er met de liefde in ons en om ons heen gebeurt. Dat wij goede keuzes maken en trouw blijven. Laat ons bidden.

Zegen van Sint Patrick

Gaat dan allen heen in vrede met de zegen van God:

De Eeuwige zij **voor** u
om u de juiste weg te wijzen.

De Eeuwige zij **achter** u
om u in de armen te sluiten en te beschermen tegen gevaar.

De Eeuwige zij **onder** u
om u op te vangen wanneer u dreigt te vallen.

De Eeuwige zij **in** u
om u te troosten als u verdriet hebt.

De Eeuwige zij **rondom** u
als een beschermende muur wanneer anderen om u heen vallen.

De Eeuwige zij **boven** u
om u te zegenen.

Zo zegene u God,
vandaag, morgen en tot in de eeuwigheid.
Amen.